

25 anys del desviament del Cardener: Cardona reclama un pla per rehabilitar la llera seca

L'any 2000 es va modificar el traçat del riu al seu pas pel nucli de la Coromina per les filtracions d'aigua dolça cap a antigues galeries mineres, que va provocar diversos enfonsaments del subsol a la zona de la Vall Salina

David Bricollé

Cardona15 NOV 2025 6:25

Cardona encara espera **després de 25 anys** que l'Agència Catalana de l'Aigua dissenyi i afronti un projecte per fer una **rehabilitació integral del tram del riu Cardener** que en l'inici d'aquest segle **va quedar sec** al seu pas pel nucli de la Coromina. Una situació que la població es va trobar donada davant un escenari d'emergència que, indirectament, tenia una afectació més enllà del municipi; que va causar un canvi significatiu en la morfologia del poble, però que dues dècades i mitja després encara no s'ha restituit, tot i que aquest en va ser el compromís.

És que, ara fa 25 anys, el Cardener **va deixar de transcórrer pel que havia estat sempre el seu llit natural a Cardona**. I, d'un dia per l'altre, una part d'aquest curs, el que s'obria pas per la Coromina, es va convertir en una llera seca i erma, des de l'entrada a aquest nucli pel nord fins a la seva sortida, en el que era un recorregut pels límits naturals de la **Vall Salina**.

El riu segueix en aquest tram una ruta alternativa per fora del poble, **creada artificialment l'any 2000**, com a solució a una problemàtica intrínseca a zones salines, però que a Cardona es va accentuar en aquell moment.

Situem el context. **Entre els anys 1998 i 1999 van aparèixer i proliferar les bòfies** (enfonsaments del subsol que es manifesten en superfície) a la part baixa de la vall, tocant a la Coromina.

Bòfies (enfonsaments del subsol) a la Vall Salina, l'any 1990 / **ARXIU/MIREIA ARSO**

Després de diversos estudis promoguts per la Generalitat, el que **es va determinar és que la principal causa d'aquella proliferació de bòfies era l'entrada d'aigua del riu Cardener cap a antigues galeries**, el que provocava la dissolució del material salí i el posterior moviment del subsol. I una segona conseqüència gens banal, que tindria també una incidència molt rellevant en les decisions que es van prendre i la urgència amb la qual es van executar. Aquesta situació provocava la **salinització del Cardener, un dels rius que formen part de la conca d'abastament de tota l'àrea metropolitana**.

Un túnel de 227 metres

Davant d'aquesta diagnosi, es va optar per una **solució** contundent: **desviar-ne el curs** just a la seva entrada a Cardona per allunyar-lo de la Coromina i de la Vall Salina. L'actuació central va ser la **construcció d'un túnel de 227 metres de longitud** que proporcionava aquesta ruta alternativa al pas del riu pel municipi. Va ser una obra que va suposar una inversió d'uns 6,5 milions d'euros i que es va

inaugurar **l'octubre del 2000** amb l'obertura d'una comporta que va permetre l'entrada de l'aigua cap al túnel.

Moment en el qual es va obrir la comporta del túnel de desviament, l'octubre del 2000 / **ARXIU/SALVADOR REDÓ**

Aquella intervenció, però, va deixar a la Coromina el paisatge desolat del curs natural d'un riu que quedava sec. Des de llavors, la restauració d'una part d'aquest paisatge ha estat una reivindicació tant dels veïns del barri cardoní com de l'Ajuntament. Setze anys després de fer efectiu el desviament, l'octubre del 2016, la Coromina va recuperar parcialment el curs de l'aigua.

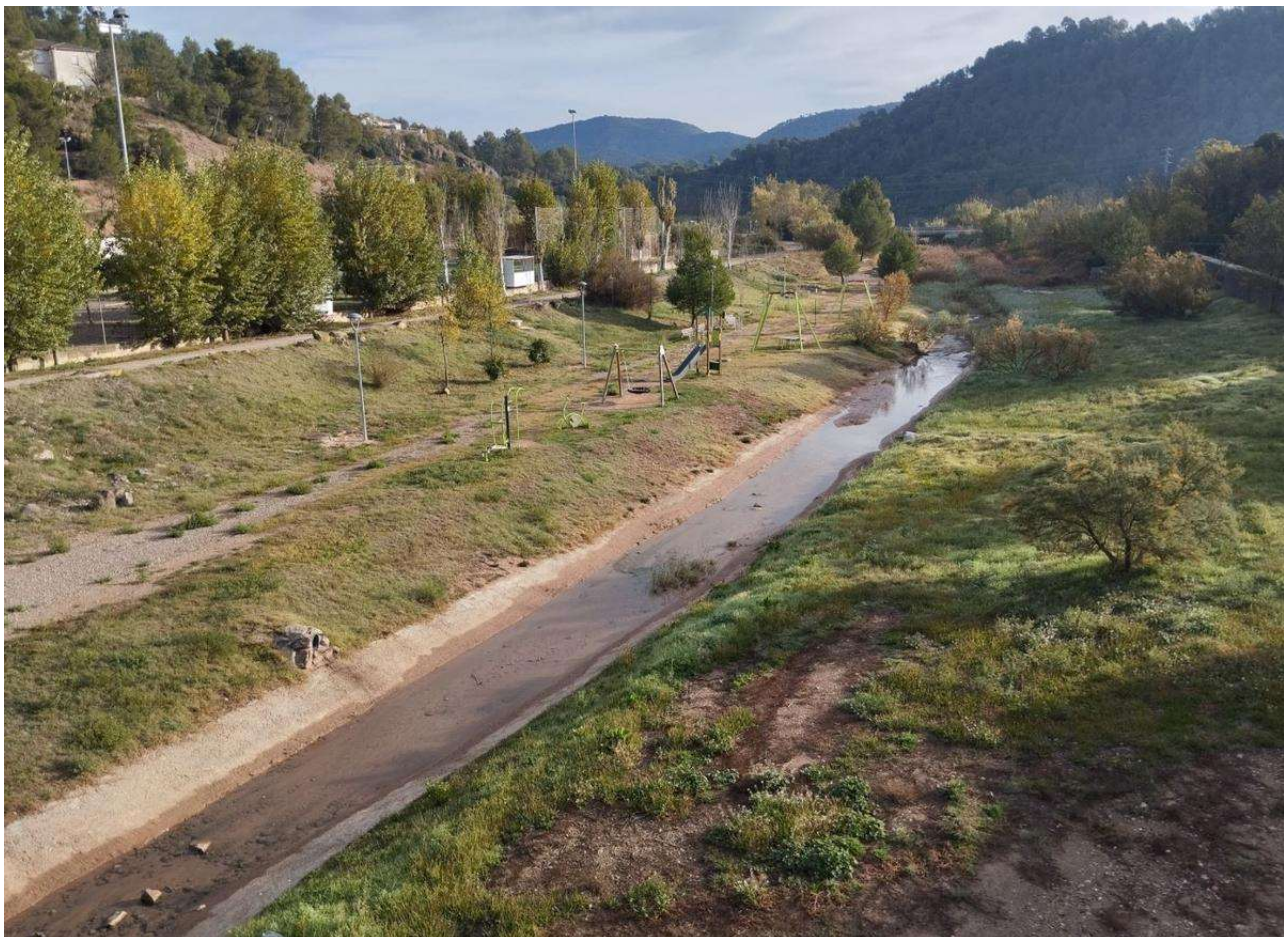
El que es va fer va ser **construir un petit llac i impermeabilitzar tot un tram d'uns 300 metres a la zona més propera al nucli d'habitatges, per poder-hi tornar a fer passar l'aigua sense que hi tornés a haver filtracions**. L'aigua hi arriba des de llavors mitjançant una **canalització** que l'agafa a la sortida del túnel de desviació. Tot i això, es manté sec tot el tram paral·lel a l'antic canal, des de la desviació fins a l'entrada a la Coromina.

Tram de la Coromina per on es va tornar a fer passar artificialment una petita làmina d'aigua / **DAVID BRICOLLÉ**

La reclamació de Cardona

El que, 25 anys després, reclama el consistori cardoní és **un projecte integral de recuperació de tot l'entorn**. [L'alcaldeessa de Cardona, Lluïsa Aliste](#), lamenta que «la situació és que **estem en el mateix lloc on érem**», en el sentit que «les intervencions que s'han fet des del 2000 i fins ara a la Coromina per intentar donar vida al que abans era el pas del riu i el seu entorn han estat gràcies a l'Ajuntament, amb una part d'aportació de Salinera de Cardona i alguna participació del departament de Territori, però no de l'ACA, que és qui directament va assumir fa 25 anys el desviament».

Tram de l'antiga llera que va adequar l'Ajuntament / **DAVID BRICOLLÉ**

A banda de la portada d'aigua a la part baixa de l'antic traçat, les actuacions que s'hi han fet liderades pel consistori és la posada d'instal·lacions d'un parc infantil i d'un espai d'exercicis de salut. Aliste també subratlla que «també per part de l'Ajuntament estem assumint el manteniment de tot l'espai».

L'alcaldeessa exposa que l'ACA «va prendre el compromís en el seu dia de posar una partida de més d'un milió d'euros que havia d'anar per a la restauració del meandre de la Coromina. I que, davant la manca de resolució, «el que l'Ajuntament **hem estat exigint en els últims anys és que l'ACA encarregui un estudi d'alternatives o propostes per restaurar aquest espai que es va deixar degradat.** Ens diuen que s'ha licitat dues vegades i els dos cops ha quedat desert. És un estudi que hauria de proposar idees per restituir tot el traçat des de la Plantada fins a la Carosa».

Tram de l'antiga llera, totalment seca, sota les arcades del pont de l'Aranyó / **DAVID BRICOLLÉ**

Lluïsa Aliste remarca que «cal tenir molt clar que aquella desviació del riu es va fer en un espai natural protegit», com és la Vall Salina, i que «**va generar tres impactes negatius: l'ambiental, el paisatgístic i el social**. I 25 anys després no hem pogut tornar aquest espai a la Coromina dignificat.

És un impacte en els tres sentits perquè els veïns de la Coromina vivien en un lloc per on passava un riu, i aquest va deixar de passar-hi d'un dia per l'altre, i l'ACA no hi ha posat ni un euro per restituir-ho».

L'antiga llera per sota del pont de Santa Bàrbara / **DAVID BRICOLLÉ**

I en aquest sentit insisteix que «el 2026 nosaltres volem tenir l'estudi. Que es concreti què s'hi ha de fer per recuperar tant com sigui possible aquest espai del meandre. Podem entendre els motius pels quals es va prendre la decisió de desviar. Però són 25 anys que fa que la Coromina no té el seu riu i encara no tenim una imatge del que ha de ser per restituir l'espai».